

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

בפני: כבוד השופט אור אדם, סגן הנשיאה

התובע: אבירם דהרי

נגד

הנתבע: שי לוי

פסק דין

1

2

רקע כללי

1. התובע, ראש עיריית קריית גת, הגיש תביעה זו לפיצוי כספי בסך 33,000 ₪, בהתאם להוראות חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק אל"ה"), בגין פרסום שנעשה בכתבה בעתון "ידיעות הדרום", ביום 4.11.16, כאשר הנתבע הוא הכתב החתום על הכתבה. באופן קונקרטי, נטען כי בכתבה ישנה אימרה כוזבת לפיה: "**כשדהרי נבחר בפעם הראשונה לראשות העיר, עמד שיעור הזכאים לבגרות על פי משרד החינוך, על כ- 78%**".

2.

הנתבע טען כי מדובר בתביעת סרק שמטרתה להלך אימים ולהשתיק ביקורת. הנתבע טען כי בגין אותה כתבה בדיוק הוגשו תביעות נפרדות והדבר מהווה שימוש לרעה בהליכי בית משפט. הנתבע טען כי נסמך על פרסום רשמי של משרד החינוך ועל דברים שמסר לו הממונה על החינוך בעיריה. הנתבע טען כי פנה לעיריית קריית גת כדי לקבל תגובה על הכתבה טרם פרסומה, אולם לא נענה לגופו של עניין. הנתבע טען להגנות הקמות לו מכח חוק אל"ה.

3.

תחילה יבחן פסק הדין את הטענות הכלליות בדבר שימוש לרעה בהליכי בית המשפט, ולאחר מכן יבחנו הטענות הקונקרטיות באשר לפרסום הכוזב נשוא תביעה זו.

18

19

שימוש לרעה בהליכי בית המשפט

4. בפתח הדיון שנערך ביום 3.11.2017, לאחר שהתברר כי הוגשו למעשה שלוש תביעות נפרדות על ידי התובע נגד הנתבע, בגין אותה כתבה בדיוק, הציע בית המשפט לתובע לאחד את כל

21

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 טענותיו כנגד הפרסום שביצע הנתבע, במסגרת הליך אחד.
- 2 כיוון ששתי תביעות הוגשו כתביעות קטנות, ותביעה שלישית הוגשה בהליך בסדר דין מהיר,
- 3 הוצע לתובע למחוק את התביעות הקטנות, ולתקן את התביעה בסדר דין מהיר, כך שתכלול
- 4 את כל הטענות כנגד אותה כתבה.
- 5 .5. התובע ציין כי זכותו להגיש תביעה נפרדת עבור כל אמירת כזב בכתבה, כאשר כל דיון הוא
- 6 נפרד וקצר. גם כאשר הוצע לתובע לשוב ולשקול, אם אין זה ראוי לאחד את כל התביעות בגין
- 7 אותה כתבה, כדי למנוע טענה של שימוש לרעה בהליכי בית משפט, עמד התובע על בקשתו
- 8 לדון בכל תביעה בנפרד, בטענה כי דיון כזה יעיל יותר.
- 9 .6. מנגד, הנתבע בעדותו בדיון, התייחס לעובדה שהתובע, ראש עיריית קריית גת, הוא מגיש
- 10 תביעות סידרתי בעניין לשון הרע.
- 11 התובע הגדיל לעשות בעניין זה, כאשר הגיש נגדו שלוש תביעות בגין אותה כתבה, בניגוד
- 12 להוראות חוק אל"ה, אשר מונעות כפל פיצוי בגין אותו פרסום.
- 13 **7. בחינת הטענה**
- 14 ביום 4.11.16 פורסמה בעיתון "ידיעות הדרום" הכתבה נשוא התביעות.
- 15 התובע הגיש 3 תביעות נפרדות כנגד הנתבע בגין אותה כתבה:
- 16 א. במסגרת התביעה שבפניי, עתר התובע לפסוק לו פיצוי בגין העובדה הכוזבת שצוינה
- 17 בכתבה: **"כשדורי נבחר בפעם הראשונה לראשות הערי עמד שיעור הזכאים**
- 18 **לבררות, ע"פ משרד החינוך, על כ- 78 אחוז"**.
- 19 ב. במסגרת התביעה הקטנה השניה, ת"ק 11875-11-16, עתר התובע לפסוק לו פיצוי
- 20 בגין העובדה הכוזבת שצוינה בכתבה, **"לראשונה מזה שנים הופנו תקציבים רבים**
- 21 **לנושא"**.
- 22 ג. תביעה שלישית שהוגשה בסדר דין מהיר, תא"מ 26686-11-16, עתר התובע לפסוק
- 23 לו פיצוי בגין שתי עובדות כוזבות שצוינו בכתבה: **"מאז שנת 2007 התאפיינה כהונתו**
- 24 **של דהרי בהתדרדרות כללית בשלל תחומים" וכן: "לזה יש להוסיף את הירידה**
- 25 **המשמעותית של מספר התלמידים בעיר"**.
- 26 .8. יצויין כי לאחר הדיון ולפני מתן פסק דין זה, הורה כב' השופט הולצמן על מחיקת התביעה
- 27 שבפניו. אולם אין מחלוקת כי התובע בחר להגיש שלוש תביעות נפרדות, כנגד אותו נתבע,
- 28 בגין כתבה אחת שפורסמה בעיתון, ובעת הדיון היו כל השלוש תלויות ועומדות.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

9. האם הגשת שלוש תביעות נפרדות בגין 3 עובדות כוזבות, לטענת התובע, במסגרת אותו פרסום היא בגדר שימוש לרעה בהליכי בית משפט?
 הסוגיה תיבחן הן קונקרטי, בהתאם להוראה שבחוק אל"ה, והן באופן כללי, מבחינת הדרישות לתום לב בניחול הליכים משפטיים.
10. קונקרטי: ההוראה בחוק אל"ה
 ראשית, הנתבע הפנה להוראות סעיף 7 א' (ד) לחוק אל"ה, הקובע: "לא יקבל אדם פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף זה, בשל אותה לשון הרע יותר מפעם אחת".
 הנתבע טען כי הוראה זו מונעת את האפשרות להגיש שלוש תביעות נפרדות בגין אותו פרסום. הנתבע נסמך על פסק הדין בעניין מנירב (ת"א (מחוזי מרכז) 10-11-5699, עופר מנירב נ' אייל ויובל ארד תקשורת בע"מ (19/2/14)), שם נקבע כי לא ניתן לפסוק פיצוי נפרד ללא הוכחת נזק בגין כל פרט מידע מטעה באותו פרסום: "החוק מאפשר פיצוי בגין כל עוולה, והעוולה היא הפרסום. לפיכך ניתן לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק, כמספר הפרסומים שנעשו, ולא כמספר העובדות המוטעות הכלולות בהם..." (עניין מנירב, שם, פסקה 43 לפסה"ד).
 עוד ציין הנתבע את עניין פלוני (עמ"ש (מחוזי ת"א) 13-10-47311-10 פלוני נ' פלמונית (19.5.14)), שם נקבע כי סעיף 7 א' (ד) לחוק קובע כי הגבלה חלה לגבי אותו אקט של פרסום: "...אם במסמך מסוים שפורסם, מצוי יותר מביטוי אחד שיש בו משום לשון הרע, אין לפסוק יותר מפעם אחת פיצוי סטטוטורי בגין אותו פרסום, שכן מדובר רק בפרסום אחד, חרף ריבוי הביטויים באותו מסמך, שכל אחד מהם כשלעצמו מהווה לשון הרע..." (עניין פלוני, שם, פסקה 63 לפסה"ד).
11. יש ממש בטיעון הנתבע, כי אפשר לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק רק פעם אחת בגין כל פרסום, גם אם מפורטות בו כמה עובדות נפרדות שיש בהן משום לשון הרע.
12. סעיף 7 א' נוגע באופן קונקרטי לעניין פיצוי ללא הוכחת נזק. הסעיף עוסק אפוא בסוגיית הסעדים ובשלב האחרון של פסיקת הפיצוי, או למעשה גובה הפיצוי שניתן לפסוק. מכאן שמשל אם נטען לנזק קונקרטי, ולא לנזק ללא הוכחה שעליו מדובר בסעיף 7 א' לחוק אל"ה, כי אז אין הסעיף פוסל את הפיצול.
13. כללית: שימוש לרעה בהליכי בית המשפט
 עם זאת, לטעמי הגשת שלוש תביעות נפרדות בגין אותה עוולה, היא פסולה משיקולים

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 נזיקים כלליים שהם מחוץ לחוק אל"ה, גם ללא צורך בהתייחסות לסעיף הקונקרטי שבחוק,
 2 שכן הגשת שלוש תביעות נפרדות, בגין אותו פרסום בדיוק, מהווה שימוש לרעה בהליכי בית
 3 משפט.
- 4 14. בית המשפט העליון ניסה להגדיר לאחרונה את מהותו של "שימוש לרעה בהליכי בית משפט",
 5 בעניין ד"מ (ע"א 7092/13 ד"מ נ' י"מ, 12/10/2015)). וכך נקבע שם:
 6 **"המושגים: חוסר תום לב ושימוש לרעה בהליכי משפט, הם מושגי-שסתום. עמימותם**
 7 **מאפשרת לבית המשפט גמישות ומחייבת ליצוק להם תוכן קונקרטי בכל מקרה ומקרה**
 8 **לגופו, לפי נסיבותיו הפרטניות, וזאת תוך ביצוע האיזון הנדרש בין האינטרסים הפרטיים**
 9 **והציבוריים המונחים על כפות המאזניים. חרף כלליותם של המושגים האמורים, ניתן עדיין**
 10 **בהחלט לומר כי לשימוש חסר תום לב בהליך משפטי (ובכלל זה גם בהליכי פשיטת רגל)**
 11 **תיחשב, ככלל: התנהלות בלתי-חוקית, בלתי-מוסרית, לא-ישרה, או לא-הגונה, אשר**
 12 **איננה עולה בקנה אחד עם נורמות ההתנהגות המקובלות בחברה ועם התכלית שזכות**
 13 **הגישה לערכאות נועדה להגשים, בהקשר הקונקרטי שבו מדובר..."** (עניין ד"מ, שם, פסקה
 14 28 לפסח"ד).
- 15 15. כב' השופט שני, בעניין י' (תמ"ש (מש' ת"א) 12-04-24590-04 י' נ' י' (15/09/2014)), חסם בעל דין
 16 מהגשת תביעות למשך שנתיים, תוך קביעה כי עשה שימוש לרעה בהליכי בית המשפט. בית
 17 המשפט מאזכר בפסק הדין את הלכת שילה (רע"א 305/80 שילה נ' רצקובסקי, פ"ד לה (3)
 18 449 (1981)), במסגרתה הוחל עקרון תום הלב גם על הפן ההליכי-פרוצדוראלי של עמידה על
 19 זכויות במשפט, ונקבעה חובתו של בעל דין להפעיל את כוחותיו המשפטיים-דיוניים בדרך
 20 מקובלת ובתום לב.
- 21 עוד מביא בית המשפט את דבריו של דר' אבישי אדד (א. אדד, **שימוש לרעה בהליכי משפט**
 22 **– הגנה דיונית מפני ניצול לרעה של זכות הגישה לערכאות התשע"ג-2013), לפיהם:**
 23 **"... מעיקרון תום הלב גם נגזרת חובת בעלי הדין שלא להטריד את בית המשפט ולגזול**
 24 **מהזמן השיפוטי העומד לרווחת כלל הציבור באמצעות נקיטת הליכים או העלאת טענות**
 25 **שאינם צריכים לעניין הנדון, באופן העלול להפריע לקיום דיון הוגן וענייני בשאלות שבאמת**
 26 **שנויות במחלוקת בין בעלי הדין..."** (עניין י', שם, פסקה 79 לפסח"ד).
- 27 16. מכל האמור לעיל עולה, כי גם בזכות דיונית יש לעשות שימוש בדרך מקובלת ובתום לב באופן
 28 סביר, הוגן וראוי.
 29 אם לתובע ישנן טענות בקשר לפרסום מסוים, לפיהן מספר עובדות בפרסום אינן נכונות והן
 30 מהוות לשון הרע – הוא רשאי להגיש תביעה בגין אותן אמירות שבפרסום.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 הגשת שלוש תביעות נפרדות בגין אותו פרסום, תוך הטרחת הנתבע שלוש פעמים, בפני שלושה
 2 מותבים שונים, ותוך בזוז זמנו היקר של בית המשפט, אשר יידרש לדון שוב ושוב באותו
 3 פרסום בדיוק – איננה בגדר התנהלות דיונית בדרך מקובלת ובתום לב. על פניו מדובר
 4 בהטרדה חסרת הצדקה של ממש, הן של הנתבע והן של המערכת השיפוטית.
- 5 17. התובע לא הביא כל נימוק המבחיר מדוע נקט בדרך פסולה זו. בפתח הדיון הוצע לתובע
 6 למחוק את התביעות הקטנות ולתקן את התביעה שהוגשה בסדר דין מהיר, והוא דחה
 7 אפשרות זו, למרות שהוסבר לו כי ייתכן וייקבע כי מדובר בשימוש לרעה בהליכי בית המשפט.
- 8 18. דברים אלה מקבלים משנה תוקף, לנוכח החשש כי מדובר ב"תביעת השתקה", שמטרתה
 9 להלך אימים כל מי שמטיל ביקורת על עיריית קרית גת והעומד בראשה.
- 10 19. בתביעה קודמת בגין לשון הרע שהגיש התובע נגד נתבע אחר, ציינתי בפסק הדין (ת"ק נקריית
 11 גת) 7163-02-16 **אבירם דהרי נ' דרור לדרמן**, (10/07/2016), כי "תביעת השתקה" היא ביטוי
 12 שנכנס לשימוש במשפט האמריקאי בכינוי SLAPP. (SLAPP = Strategic Lawsuit
 13 Against Public Participation). מדובר בתביעה ללא סיכוי של ממש, המוגשת בעיקר כדי
 14 למנוע מנתבע, שהוא בדרך כלל אזרח פשוט, לבקר את התובע, שהוא בדרך כלל גוף כלכלי
 15 גדול, עקב העומס הכלכלי שבעצם ניהול ההגנה.
- 16 גם אם הדוקטרינה של "תביעת השתקה" במובנה האמריקאי, טרם אומצה באופן מלא
 17 במשפט הישראלי, נראה שמכוח הפסיקה הקיימת, אם בית המשפט משתכנע כי המניע
 18 העיקרי להגשת התביעה היה הרתעה של הנתבע מפני הטחת ביקורת עניינית ומוצדקת
 19 בתובע, וכאשר סכום התביעה איננו מידתי - רשאי בית המשפט להביא בחשבון עניין זה
 20 במסגרת מערכת האיזונים הכוללת, הן כמשקל נוסף לעבר הטיית הכף לדחיית התביעה, והן
 21 כשיקול משמעותי בפסיקת ההוצאות.
- 22 בפסק הדין הודגש כי התבוננות כוללת על התנהלות התובע כנגד הנתבע שם, מלמדת כי יש
 23 ממש בחשש כי התביעה נועדה לפגוע בנתבע, עקב ביקורת שהטיח בתובע, בגין התנהלותו
 24 הציבורית כראש עיר (שם, פסקאות 35-38 לפסה"ד).
- 25 20. אכן, גם לנבחר ציבור יש זכות לשם טוב. ואולם, הביקורת התקשורתית על התנהלות נבחר
 26 ציבור, היא נשמת אפה של הדמוקרטיה. לפיכך יש להזהר זהירות יתרה בכל הגבלה על חירות
 27 הביטוי.
- 28 בענייננו, השילוב של הגשת שלוש תביעות נפרדות בגין אותה כתבה, נגד הכתב בלבד ולא נגד
 29 העיתון, על רקע נוסח הכתבה, שאף אם נפלה בו שגיאה, הרי שעיקרו ביקורת לגיטימית על

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

1 התנהלות העירייה, המנוסחת באופן זהיר ומדוד - מלמד כי יש ממש בחשש כי מדובר בנסיון
2 פסול להלך אימים על כל מי שמבקר את התנהלות ראש העיר.

3

4

לגופו של הפרסום

5 21. כאמור לעיל, מדובר בכתבה נרחבת בעיתון "ידיעות הדרום", אשר פורסמה במלוא 13 שנים
6 לכהונתו של התובע כראש העיר קריית גת. עיון בכתבה בכללותה מלמד כי נעשה נסיון לסקירה
7 כללית וביקורתית על התנהלותה של קריית גת בשנות שלטונו של התובע כראש עיר.
8 הכתבה נפתחת בציון העובדה שהתובע נבחר בקלות בפעם השלישית לראשות העיר, וכי הוא
9 זוכה לתמיכה רחבה של התושבים, למרות "דמותו השנויה במחלוקת ומצבה הכלכלי הגרוע
10 של העירייה".

11 בהמשך הכתבה מפורט כשל של מערכת הרווחה וגרעון תקציבי גדול. למרות זאת, מדגישה
12 הכתבה, הוא נהנה מקואליציה רחבה ועתידו הפוליטי מובטח.

13 כותרת המשנה הראשונה היא "ציפיות גדולות", והיא מתארת את כניסתו הראשונה ללשכת
14 ראש העיר בשנת 2003, כאשר קיבל את העיר במצב גרעוני קשה. מצויים בכתבה כי התובע
15 "שינה באופן משמעותי את מראה פני העיר, דבר שהתושבים זוכרים לו עד היום, וניקה את
16 הרחובות, שנחשבו בעבר כמוזהמים, עם מערך פינוי אשפה שלא תפקד".

17 בהמשך מתארת הכתבה את דו"ח גולדמן משנת 2007 שקרא להדחת התובע.
18 כותרת המשנה השניה היא "נסיון נואש להגדיל הכנסות". פרק זה נפתח בתיאור ההתדרדרות
19 הכללית של העיר, נושא העומד בלב התביעה המקבילה בסדר דין מהיר, אשר נמחקה
20 בינתיים.

21 כותרת משנה שלישית נוגעת לחינוך בעיר. בפתחו של פרק זה נמצאת העובדה נשוא תביעה
22 זו. בקליפת אגוז, נטען כי אחוזי הזכאות לבגרות, שעמדו על 78% בעת כניסתו של התובע
23 לתפקיד, ירדו עד ל 55% בלבד בשנת תשע"ד, עד שבשנת 2013, בעקבות התמודדות של
24 צעירים בבחירות, החלה השקעה מאסיבית בחינוך, שהביאה להעלאת אחוז הזכאים לבגרות
25 ל- 60%. עניין זה הוא נשוא התביעה הקטנה השניה שהוגשה.

26 כותרת המשנה הרביעית היא: "אזור תעשייה נחשב. אבטלה גבוהה". פרק זה מציין כי אזור
27 התעשייה בק"ג הוא אחד הנחשבים בארץ ולעיר הגיעו חברות היי-טק מהמובילות בארץ. עם
28 זאת, נטעם שהעירייה כשלה באפשרות למנף את העניין לטובת תושבי העיר.

29 בשולי הכתבה במסגרת תחת הכותרת: "לו הייתי דהרי", רשומים חמשת הפרוייקטים
30 שימנפו את התובע לקראת הבחירות הבאות, לדעתו של הכתב.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

22. מעיון כללי בכתבה, ניכר אפוא, כי גם אם עיקר העובדות המיוחסות לראש העיר הן שליליות, הרי שמדובר בכתבה עניינית, המציינת גם הצלחות של ראש העיר. אין מדובר בהכפשות מיותרות, אלא בנסיון לסרוק ולמפות מספר תחומים בהם פועלת העיר והעומד בראשה, תוך הצעה של "ביקורת בונה" לגבי אפשרויות הקידום של תחומים אלה.
23. **עדות התובע -**
- התובע העיד כי התביעה הנוכחית נוגעת רק לעובדה שהנתבע ציין בכתבה שכאשר נכנס התובע לתפקידו ברשות העיר, על פי נתוני משרד החינוך, היה אחוז הזכאים לבגרות בקריית גת 78%. מדובר בנתון לא נכון, הדבר פגע בתובע המכהן כראש העיר, ומכאן דרישת הפיצוי.
24. התובע אישר בעדותו, כי לא בירר את טענת הנתבע, לפיה הוא קיבל את הנתון ממנהל מחלקת החינוך בעירייה, כי לא חשב שהדבר רלוונטי, למרות האמור בכתב ההגנה. לדבריו, מי שמפרסם נתונים כאלה חייב להסתמך על אסמכתאות.
- עם זאת, הוא הגיש במועד הדיון בלבד, את הטבלה שסומנה **ת1**, בנוגע לנתונים המלאים באשר לזכאים לבגרות, בהתאם לנתוני העירייה.
25. **עדות הנתבע -**
- הנתבע העיד, כי לפני הפרסום נשלחה בקשת תגובה לדוברת העירייה. הוא ציין כי העירייה מסרבת באופן קבוע להגיב לעניין, לפניות מעין אלה שנעשות לפני פרסום כתבות, ודורשת לקבל את טיוטת הכתבה, דבר שלא נעשה ואין הכרח לעשותו. לאחר הדיון צירף הנתבע את הפנייה ואת תשובת העירייה.
26. לדברי הנתבע, מדובר היה בכתבה לסיכום תקופת כהונה של 13 שנה של התובע ברשות העיר. על מנת לקבל את הנתונים בנוגע למערכת החינוך, הוא פנה לממונה על תיק החינוך בעירייה מר שי זולדן. זולדן מסר לו נתון, לפיו בעת כניסתו של התובע לתפקיד ראש העיר, עמד שיעור הזכאים לבגרות בקריית גת על 65%, ולאחר מכן חלה ירידה באחוזי הזכאים לבגרות.
27. הנתבע טען, כי הכתבה עברה לאחר מכן הגהה ועריכה, ובמהלך קרתה התקלה והוכנסה הטעות, כאילו בעת כניסתו של התובע לתפקיד עמד שיעור הזכאים על 78%, טעות שהוא כלל לא היה מודע לה, כיוון שהכתבה לא הועברה שוב לעיונו לאחר העריכה וההגהה.
28. עם זאת, הנתבע ביקש להדגיש, כי גם לפי הנתונים הנכונים, הרי שחלה ירידה באחוז הזכאים לבגרות כמותואר בכתבה, כך שגם אם הנתון הקונקרטי של 78% לא נכון, ואמור היה להרשם שם 65%, אין הדבר משנה את הרוח הכללית העולה מן הכתבה.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

29. הנתבע הוסיף וציין, כי אם נפלה טעות, יכולה הייתה העירייה או העומד בראשה, לפנות לעיתון עם הפרסום, והעיתון היה מפרסם התנצלות עם הנתון הנכון כמקובל.
- התובע בחר להגיש תביעה אישית כנגד הכתב, במקום להבהיר לציבור את הנתון האמיתי.
30. בחקירתו הנגדית של הנתבע, התייחס התובע לסוגיות שוליות, שאינן מסייעות להכרעה במחלוקת בעניין הפרסום והוצאת הדיבה.
- כך למשל, נחקר הנתבע לגבי מקום מגוריו, לנוכח העובדה שמשום מה חזרה ההזמנה שנשלחה על ידי הדואר ללא מסירה. לנתבע לא הייתה כל ידיעה מדוע המסירה לא צלחה, ואין בכך כדי להעלות או להוריד לעניין המחלוקת.
31. עוד תהה התובע מדוע הנתבע הכחיש פרטים בכתב ההגנה כגון בחירתו לראשות העיר, שלא היה שום צורך להכחישם. גם אם מדובר בהכחשה שלא לצורך, כאשר מדובר בתביעה קטנה בתי המשפט סלחניים באשר לאופן ניסוח כתבי הטענות, ואין בכל כדי להשליך על ההכרעה בעניין שבמחלוקת.
32. התובע טען עוד, כי למען הגילוי הנאות היה על הנתבע לתאר בכתבה, כי עבד בעבר בעירייה ועבודתו הופסקה שלא מרצונו. הנתבע הסביר כי אכן עבד חודשים ספורים במסגרת פרויקט "עיר ללא אלימות", ועבודתו הופסקה לאחר שחשף מקרה אלימות נגד ילדה שהמערכת ניסתה לטייח. עם זאת, הוא שימש ככתב בעיתון אשר מבקר את פעולות העירייה, גם לפני תקופה קצרה זו של עבודה בפרויקט. הדבר ארע לפני שנים ארוכות ולכן לא מצא מקום או צורך לפרסם זאת במסגרת הכתבה. במכלול השיקולים, לא מצאתי כי מדובר בניגוד אינטרסים מהותי שהיתה חובה לגלותו במסגרת הכתבה.
- 20
- ההכרעה**
33. למעשה אין מחלוקת בין הצדדים כי הנתון לפיו כאשר נכנס התובע לתפקידו עמד שיעור הזכאים לבגרות על 78% - הוא נתון לא נכון.
- ראשית, יש לבחון אם נתון כוזב כזה מהווה לשון הרע.
- שנית, יש לבחון אם הנתבע אחראי לנתון הכוזב.
34. **האם מדובר בלשון הרע?**
- בעניין נודלמן (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי, (2008)), טבע בית המשפט העליון את חשיבות הערך של השם הטוב. נקבע שאמירות מהוות לשון הרע כאשר קיימת אפשרות אובייקטיבית כי פרסומן עלול להביא להשפלתו של אדם. משמעות האמירות נלמדת מתוכן,

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 והן מתפרשות על פי מובנן הרגיל והטבעי בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות (שם, פסקה
2 18 לפסה"ד).
- 3 בעניין חטר-ישי (ע"א 7380/06 דרור חטר-ישי נ' מרדכי גילת (02/03/2011)), נקבע כי את
4 הביטוי יש לבחון בהקשרו. כבי השופטת (כתוארה אז) מרים נאור, קבעה כי אין במילה
5 "כנופיה", על פי משמעותה בהקשר שבכתבות, ובשים לב לעובדות ולנסיבות, משום "לשון
6 הרע" המקימה אחריות לפי החוק.
- 7 בעניין הלוי (ע"א (מח' באר שבע) 7079-09-15 הלוי אבי נ' מנחם גלילי, (15/12/2015)), נקבע
8 שיש לבחון את הפרסום בעיניו של הקורא הסביר. לא תחושת העלבון הסובייקטיבית של
9 מושא הפרסום היא המכריעה, כי אם הפרשנות האובייקטיבית בעיני הבריות. עקרון כיבוד
10 חופש הביטוי והדעה, מכתוב זהירות ואיפוק.
- 11 35. מהפסיקה הנ"ל עולה, שיש לבחון אם באמירה נשוא התובענה, לפיה בעת כניסתו של התובע
12 לתפקיד ראש העיר, עמד שיעור הזכאים לבגרות על 78%, יש כדי להביא מתבונן סביר
13 למסקנה בדבר פוגענות המגיעה כדי לשון הרע. עוד יודגש כי האמירה חייבת להיבחן לא באופן
14 נפרד, אלא על רקע הכתבה בכללותה.
- 15 36. למקרא הכתבה בכללותה, עולה ספק גדול אם יש בה משום לשון הרע.
16 כאמור לעיל, מדובר בנתון אחד מתוך פרק שלם העוסק בחינוך בעיר, מתוך התייחסות כוללת
17 למספר תחומי עיסוק של עיריית קרית גת והעומד בראשה. לא ניתן להוציא מן החקשר
18 הכללי, את הנתון השגוי בדבר אחוז הזכאים לבגרות בעת כניסתו של התובע לתפקיד. מדובר
19 בפגיעה מינורית למדי בגין נתון אחד בלבד שאיננו מדוייק. גם אם הכתבה פוגעת באופן כללי
20 בתובע ומבקרת את תפקודו כראש עיר, אינני מוצא כי מדובר בכתבה חריגה במידת הפגיעה
21 או בהעדר הדיוקים שבה.
- 22 37. התובע הגיש את המסמך ת/1 המפרט את הניגשים והזכאים לבגרות בקרית גת.
23 מהמסמך עולים הנתונים הבאים:
- 24 א. בשנת תשס"ג (ערב כניסתו של התובע לתפקידו) - שיעור הזכאים לבגרות מבין
25 תלמידי יב' היה 67%.
- 26 ב. בשנת תשס"ד (היא השנה בה נכנס התובע לתפקידו) - שיעור הזכאים לבגרות מבין
27 תלמידי יב' היה 63.1%.
- 28 ג. בשנת תשס"ה - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 59.7%.
- 29 ד. בשנת תשס"ו - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 66%.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 ה. בשנת תשס"ז – שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 67%.
- 2 ו. בשנת תשס"ח – שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 60.1%.
- 3 ז. בשנת תשס"ט - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 63%.
- 4 ח. בשנת תש"ע – שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 62.7%.
- 5 ט. בשנת תשע"א - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 62.5%.
- 6 י. בשנת תשע"ב - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 62.2%.
- 7 יא. בשנת תשע"ג – שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 69.1%.
- 8 יב. בשנת תשע"ד - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 67.7%.
- 9 יג. בשנת תשע"ה - שיעור הזכאים לבגרות מבין תלמידי יב' היה 73.8%.
- 10 38. הנתבע חלק על הנתונים הללו, וטען כי בידי משרד החינוך יש נתונים אחרים, אולם מאחר
11 ולא הובאו בפניי כל נתונים אחרים, אין לי אלא לסמוך על הנתונים שבטבלה נ/1.
- 12 עם זאת, במאמר מוסגר יצויין, כי הטבלה מתייחסת רק לשיעור הזכאים לבגרות **מתוך**
13 **הלומדים ב"ב**. הכתבה מתייחסת לשיעור הזכאים לבגרות באופן כללי, היינו מתוך כלל בני
14 הנוער באותו גיל, שיעור שהוא ללא ספק נמוך יותר.
- 15 39. מכל מקום, מהטבלה עולה כי בעת כניסתו של התובע לתפקיד עמד השיעור על 67%. שיעור
16 הזכאים לבגרות בתשע השנים הבאות, עד שנת תשע"ג, היה נמוך יותר, למעט שנה אחת
17 (תשס"ז). יצויין כי גם הכתבה מציינת, כי בעקבות השקעה בחינוך בעקבות בחירות 2013,
18 עלה שיעור הזכאים לבגרות, אם כי מצויין כי שיעור הזכאים עדיין נמוך באשר בעבר. לפיכך,
19 גם אם הנתון הקונקרטי של 78% איננו מדוייק, הרי שבמכלול הנסיבות, אין בכך משום
20 הוצאת לשון הרע.
- 21 40. פסק הדין המנחה בעניין פרסום לשון הרע, ניתן בעניין הכתבה בתכנית "עובדה" לגבי סרן ר'
22 (ע"א 751/10 פלוני נ' אילנה דיין ואח' (8.2.2012), להלן "פרשת סרן ר").
- 23 כב' השופט פוגלמן עמד בפסק הדין בפשרת סרן ר', על חשיבותה של התקשורת המחייבת
24 זהירות ברמת הדרישות ממנה. כאשר מדובר בביטוי מסוג של פרסום עיתונאי "עובדתי"
25 בקשר לעניין ציבורי, התכלית הרלוונטית ביותר שלחופש הביטוי היא התכלית
26 האינסטרומנטאלית - כאמצעי להשגת תכליות חברתיות ודמוקרטיות חשובות, וככלי עזר
27 לגילוי האמת. לעיתונות חופשית יש תפקיד מפתח במימוש תכליות אלה. התקשורת היא זו

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 שקובעת את השיח הציבורי, על-ידי העלאת נושאים מסוימים לדיון. תפקיד מהותי נוסף של
 2 התקשורת בעידן המודרני הוא "עיתונות חוקרת" (investigative journalism), המנסה
 3 לחשוף מידע הנסתר מהעין בנושאים בעלי עניין ציבורי, לידיעת הציבור הרחב (שם, פסקה 17
 4 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן).
- 5 41. בנוגע לדרך עריכת הכתבה, מציין בית המשפט העליון בעניין סרן ר', כי יש תת לכתבים:
 6 'מרחב הנשימה' המתייחס להיבטים הצורניים של הפרסום. כל עוד אין מדובר בעיוות מכוון
 7 של המציאות, כפי שהייתה ידועה למפרסם, או בסילופה, אין לראות באמצעי עריכה אלה
 8 משום סטייה אשר תשלול מהמפרסם את הגנת אמת הפרסום (ע"א 751/10 הנ"ל, שם,
 9 פסקאות 96-93).
- 10 42. לנוכח פרשת סרן ר', יש להזהר זהירות יתרה בקביעת מגבלות על ביקורת תקשורתית על
 11 התנהלות הרשות השלטונית. לתקשורת יש תפקיד חיוני בהעלאה על הפרק של נושאים בעלי
 12 חשיבות ציבורית, וכל עוד אין מדובר בשקר במפגעי, או בלשון בוטה ומשתלחת, ראוי לצמצם
 13 בהטלת אחריות נזיקית בגין פרסומים מעיל אלה.
- 14 43. בנסיבות אלה, כאשר מדובר בכתבה כוללת במסגרתה נמסר נתון אחד שאיננו נכון, כאשר
 15 במסגרת תביעה זו, התובע איננו חולק על שאר האמור בכתבה, ניתן לקבוע כי רמת הפגיעה
 16 של נתון שגוי זה כשלעצמו, איננה רמה גבוהה. בהתאם לכך, גם רמת ההגנות שידרשו תהיה
 17 נמוכה יחסית.
- 18 44. האם הנתבע אחראי לפרסום?
 19 הנתבע טען כי למעשה בטיוטת הכתבה נכתב הנתון של 65% זכאים לברגות בעת כניסת
 20 התובע לתפקיד, נתון שקיבל מהממונה על מחלקת החינוך שי זולדן. הדבר תואם את הנתונים
 21 שהביא התובע במסגרת הטבלה ת/1, ולכן ניתן לקבל את גרסת הנתבע, מה גם שהתובע לא
 22 בירר את העניין עם הממונה על החינוך בעירייה.
- 23 45. דא עקא, לטענת הנתבע, השינוי והרישום של 78% נעשה לאחר מכן ע"י עורכת הכתבה או
 24 המגיחה, מבלי שיש לו כל שליטה על כך. לדבריו התובע במודע תבע אך ורק אותו ככתב, ולא
 25 את ההוצאה לאור של העיתון.
 26 התובע, שערך לנתבע חקירה נגדית מקיפה, נמנע מלשאול את הנתבע אף שאלה בעניין זה.
 27 משמע מוסכם גם על התובע, כי הנתבע איננו אחראי אישית לטעות (הזניחה יש לאמר), שנפלה
 28 בכתבה. אין הסבר מדוע לא נתבעה ההוצאה לאור של העיתון, זולת הסברו של הנתבע, כי
 29 הכוונה היתה לפגוע בו באופן אישי.

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 46. די בכך כדי להביא לדחיית התביעה נגד הנתבע, אף בלא להתייחס לשאר טענות ההגנה.
- 2 **47. תחולת ההגנות**
- 3 למעלה מן הצורך, יודגש כי גם אם היתה מוגשת תביעה נגד העיתון, סביר שהיא היתה נדחית.
- 4 כמתואר לעיל, מדובר בכתבה מקיפה, בה שורה של התייחסויות לתקופת כהונת התובע
- 5 בראשות העיר קרית גת, לרבות ציון הצלחות וכשלונות בתפקידו.
- 6 48. בעניין ברדוגו (ת"א (של' ת"א) 30116-06-13 **ניקול ברדוגו נ' ע"ש**, (18/02/2015)), דנה
- 7 הפסיקה בתלונות של הורים באמצעות המרשתת, בנוגע לצוות של גן ילדים. התביעה נדחתה,
- 8 לאחר שבית המשפט קבע, כי לבחינת ההגנות יש קשר הדוק לעוצמתו של הפרסום הפוגע. על
- 9 פי הפסיקה כי ניתן לומר שיש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים: ככל שהביטוי או
- 10 הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש משקל רב יותר בשלב ההגנות הקבועות בסעיפים
- 11 14 – 15 לחוק ולהיפך.
- 12 49. בעניינו, התרשמתי כי הנתבע אכן פעל באחריות ובתום לב. הוא קיבל נתונים מהממונה על
- 13 מחלקת החינוך בעירייה. הוא ביקש את תגובת העירייה טרם הפרסום. העובדה שקרתה
- 14 תקלה בנתון קונקרטי בעריכה או בהגהה, איננה הופכת את הכתבה ללשון הרע.
- 15 הנתון הבודד בגינו הוגשה תביעה זו, גם אם איננו נכון (ואין מחלוקת על כך), אין בו כדי להפוך
- 16 כתבה זו בכללותה לדבר דיבה המצדיק פיצוי.
- 17 **50. בדיקות נדרשות טרם הפרסום**
- 18 ס' 16 (2) לחוק אל"ה קובע כי על הנתבע לנקוט "אמצעים סבירים" טרם הפרסום, כדי
- 19 להיווכח אם מדובר בפרסום שיש בו אמת.
- 20 מהו אופי הבדיקות שעל מפרסם סביר לנקוט בהן, בבחינת נקיטה ב"עיתונאות אחראית"?
- 21 בעניין הארץ (ע"א 723/74 **הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל לישראל**, פד לא (2),
- 22 281 (24/02/1977)), נקבע כי בדרך כלל ראוי לפנות לנפגע הפוטנציאלי כדי לקבל את
- 23 התייחסותו לכתבה, טרם הפרסום. אין להתיר נגד מפרסם שלא נקט באמצעים סבירים כדי
- 24 להיווכח אם היה הפרסום בגדר אמת או לאו, אם פנה לנפגע ולא קיבל תגובה. **מי שמסרב**
- 25 **להגיב אינו יכול להלין, לאחר מעשה, כי המפרסם לא נקט בדרכים חלופיות כדי לעקוף את**
- 26 **המחסום אותו יצר במו ידיו מכוח סירובו** (שם, פסקה 15 (ד) לפסה"ד).
- 27 51. בעניינו, הנתבע פנה לפני הפרסום לעירייה לקבלת תגובה. בפנייה הודגש כי השבוע תתפרסם
- 28 כתבה על כהונתו של התובע בראשות העיר, לרבות: "...ירידה חדה בנתוני הבגרויות (למעט

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהריני' לוי

- 1 **שנה אחרונה)..."**
- 2 העירייה והעומד בראשה, יכולים היו להביא בתגובתם נתונים אחרים, אם סברו כי מדובר
- 3 בנתון מוטעה. תחת זאת, נתקבלה התגובה הבאה: "... כל מידע כוזב שתפרסם נגד העירייה
- 4 והעומד בראשה יהיה באחריותך המלאה... ...ראש העיר ו/או העירייה מגיבים רק על
- 5 **טיוטת כתבה מלאה ולא על שאלות וחצאי שאלות..."**
- 6 מכאן שהנתבע פנה לתובע לפני פרסום הכתבה. הנתבע הבהיר כי יפרסם כתבה ובה נתונים
- 7 על ירידה בנתוני הברגרויות. התובע והעירייה יכולים היו להעמיד את הכתב הנתבע על הנתונים
- 8 הנכונים, אלא שהם סרבו להגיב לגופו של עניין. בהתאם להלכת עיתון הארץ דלעיל, אין אפוא
- 9 לעירייה ולעומד בראשה אלא להלין על עצמם.
- 10 גם העדר תגובה עניינית זו, מחזקת את תום ליבו של הנתבע ומקימה את ההגנות שמקנה
- 11 לנתבע חוק אל"ה.
- 12 52. סעיף 15 (2) ו-4 לחוק אל"ה קובע כי אם הפרסום נעשה בתום לב, מכוח חובה חוקית,
- 13 מוסרית או חברתית, או תוך הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד רשמי או ציבורי – כי אז
- 14 תהא זו הגנה טובה למפרסם.
- 15 סעיף 16 לחוק אל"ה קובע הפיכת נטל עם קיומן של נסיבות כאמור בס' 15, ובלבד שהפרסום
- 16 לא חרג מתחום הסביר.
- 17 53. בענייננו, מדובר בהבעת דעה על תיפקודו של התובע כראש עיר, בחלוף 13 שנה לכהונתו. גם
- 18 אם נפלה טעות קטנה פה או שם, מדובר בפרסום חשוב וחיוני לדמוקרטיה המקומית. נוסח
- 19 הפרסום שקול וראוי. התובע לא הפריך את חזקת תום הלב שבפרסום. בנסיבות אלה, קמה
- 20 למפרסם ההגנה הקבועה בדין.
- 21
- 22 **סיכומו של דבר**
- 23 54. אין בפרסום האמור משום לשון הרע, הנתבע איננו אחראי לפרסום האמור, ואף אם היה
- 24 אחראי, עומדות לזכותו ההגנות הקבועות בדין.
- 25 55. בנסיבות אלה, התביעה נדחית.
- 26 56. בדרך כלל בהליך של תביעות קטנות ההוצאות הן מינוריות.
- 27 ואולם, לנוכח קביעתי כי התובע עשה שימוש לרעה בהליכי בית המשפט, ונהג באופן פסול
- 28 בהגשת שלוש תביעות נפרדות כנגד אותו נתבע בגין אותה כתבה, ולנוכח ריבוי התביעות

בית משפט לתביעות קטנות בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"ק 11803-11-16 דהרי נ' לוי

- 1 המוגשות ע"י התובע בנוגע לחוק אל"ה, כנראה במטרה להרתיע כל תקשורת שיש בה ביקורת
 2 על התנהלותו כראש עיר, נראה לי כי על הדבר לבוא לידי ביטוי בפסיקת ההוצאות.
 3 57. לפיכך, אני מחייב את התובע בהוצאות הנתבע בסך 10,000 ₪.
- 4 58. לנוכח קביעותיי בפסק הדין בקשר לכתבה, העתק פסק הדין יועבר לכב' השופט זבולון, בפניו
 5 תלויה ועומדת תביעה מקבילה בגין אותה כתבה. על התובע לשקול אם הוא עדיין עומד על
 6 התביעה שנותרה תלויה ועומדת בפני כב' השופט זבולון.
 7
 8
 9 **המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.**
- 10 **בקשת רשות ערעור יש להגיש בתוך 15 יום לבית המשפט המחוזי.**
 11
 12 ניתן היום, י"ג טבת תשע"ז, 11 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.
 13

אור אדם, סגן נשיאה

14
 15